

ACIBADEM
MEHMET ALİ AYDINLAR
ÜNİVERSİTESİ

ACIBADEM MEHMET ALİ AYDINLAR ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

21.YÜZYIL HEMŞİRESİNİN SAHİP OLMASI GEREKEN ÖZELLİKLER

HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ PAYDAŞ ÇALIŞTAY RAPORU

16 TEMMUZ 2020

Çalıştay Başkanı

Prof. Dr. Ükke KARABACAK

Çalıştay Sekreteryası

Dr. Öğr. Üyesi Yasemin USLU

Arş. Gör. Hilal YILDIZ ÇELİK

Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Vesile ÜNVER

Doç. Dr. Esra UĞUR

Dr. Öğr. Üyesi Zehra KAN ÖNTÜRK

Dr. Öğr. Üyesi Vildan KOCATEPE

Öğr. Gör. Dr. Elif ATEŞ

Öğr. Gör. Dr. Elif OK

Öğr. Gör. Azize KARAHAN

Uzm. Hem. Nermin OCAKTAN

Uzm. Hem. Merve KANIĞ

Uzm. Hem. Şehriban SERBEST

Arş. Gör. İlçim ERCAN

Önsöz

Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi (ACU) Hemşirelik eğitim programı amaç ve çıktılarının değişen insan/toplum gereksinimleri, dünyadaki eğilimler, teknolojideki gelişmeler ve 21. yüzyıl hemşiresinde bulunması gereken nitelikler doğrultusunda gözden geçirilmesi için paydaşlarımızın görüş ve önerilerini almak amacı ile gerçekleştirdiğimiz çalıştayıma katılım ve katkılar için teşekkür ederim.

Çevrim içi olarak gerçekleştirmek zorunda kaldığımız programımız aslında geleceğe dair her alanda hazırlıklı olmak gerektiğinin çok güzel bir göstergesi oldu.

Çalıştay verilerinin yer aldığı raporda, tüm paydaş gruplarından alınan veriler analiz edilerek yorumlandı ve paydaşlarımızla paylaşılmak üzere hazırlandı. Her insan, sağlık bakım hizmetinin en iyisini almayı hak ediyor görüşü ile mezun verdiğimiz programımıza farklı paydaşlarımızdan gelen katkılarla bakım çıktılarının en istendik seviyede olması için bir çalışma gerçekleştirildi.

Sunulan sağlık bakımı hizmetinin insanın hak ettiği en iyi bakım olması için tüm paydaşlarımızın önerileri raporlanarak gerekli iyileştirmeler yapıldı. Hep birlikte daha iyi bir sağlık bakım hizmeti sunmaya katkı sağlamasını diliyorum.

Saygılarımla,

Prof. Dr. Ükke KARABACAK

İÇİNDEKİLER

1. ÇALIŞTAY PROGRAMI.....	5
2. ÇALIŞTAY RAPOR ÖZETİ	7
3. NİCEL VERİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
4. NİTEL VERİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	11
4.1. Akademisyen Hemşireler	11
4.2. Hemşirelik Öğrencileri	12
4.3. Mesleki Dernekler ve Sivil Toplum Kuruluşları	14
4.4. Sağlık Ekip Üyeleri	16
4.5. Yönetici Hemşireler	17

ACU HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ PAYDAŞ ÇALIŞTAY RAPORU

1. ÇALIŞTAY PROGRAMI

Çalıştay Amacı: ACU Hemşirelik eğitim programı amaç ve çıktılarının değişen insan/toplum gereksinimleri, dünyadaki eğilimler, teknolojiye gelişmeler ve 21. yüzyıl hemşiresinde bulunması gereken nitelikler doğrultusunda gözden geçirilmesi amacıyla yapılan paydaş çalıştay 16 Temmuz 2020 tarihinde online olarak gerçekleştirildi.

Çalıştay Teması: “21.yüzyıl Hemşiresinin Sahip Olması Gereken Özellikler”

Program Akışı: Paydaş çalıştay online ZOOM programı üzerinden sürdürüldü. Çalıştay iki oturumda gerçekleştirildi (Tablo 1). Tüm paydaşların katılımı ile genel oturum şeklinde sürdürülen birinci oturumda ACU Hemşirelik Program Tanıtımı yapılarak paydaşlardan Yönetici Hemşireler ve Hasta Görüşleri anket sonuçları paylaşıldı. İkinci (paydaş grup) oturumda farklı paydaşlardan oluşan beş grupla görüşmeler paralel olarak moderatörler tarafından sürdürüldü. Katılım gösteren paydaşlar çalıştay öncesinde belirlendi ve dışardan katılımcı kabul edilmedi.

Tablo 1. Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Hemşirelik Bölümü Paydaş Çalıştay Programı

15.00-15.40 GENEL OTURUM (Tüm Katılımcılar)	
Açılış ve Tanışma	
ACU Hemşirelik Program Tanıtımı ve Pandemi Süreci	Ükke Karabacak
Paydaş Görüşlerinin Paylaşılması (Yönetici Hemşireler ve Hasta Görüşleri)	Yasemin Uslu
15.50-16.30 PAYDAŞ GRUP OTURUMLARI	
Paydaş Grubu	Moderatör
Akademisyen Hemşireler	Vesile Ünver, Vildan Kocatepe
Yönetici Hemşireler	Zehra Kan Öntürk, Şehriban Serbest
Sağlık Ekip Üyeleri ve Hemşireler	Elif Ok, Nermin Ocaktan
Hemşirelik Öğrencileri	Elif Ateş, Merve Kanığ
Mesleki Dernek ve Sivil Toplum Kuruluşları	Esra Uğur, İlçim Ercan

Paydaşların Belirlenmesi: Katılımcıların belirlenmesi sırasında hemşirelik mesleğinin tüm süreçlerinde öncelikli olarak rol alan ya da aktif katkısı olan paydaşlar belirlendi. Paydaş grupları; Hemşirelik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği tarafından akredite edilen hemşirelik okullarında görevli akademisyen hemşireler, farklı kurumlarda görevli olan yönetici hemşireler, farklı alan ve birimlerde rol alan hemşireler, hemşirelik bakım hizmeti sunulan hastalar, multidisipliner ekip üyeleri, hemşirelik öğrencileri, mesleki

dernekler ve sivil toplum kuruluşları şeklinde planlandı. Bu doğrultuda paydaşlar kendi içlerinde homojen olarak beş gruba ayrıldı. Paydaş çalıştayı örnekleme kapsamında seçilen 61 katılımcıya davet e-maili gönderildi. Daveti kabul eden katılımcılar ile program detayları paylaşıldı. 16 Temmuz 2020 tarihinde yapılan paydaş çalıştayına 52 kişi katıldı. Katılanların %10'u iç paydaş, %90'ı dış paydaşlar olarak değerlendirildi. Paydaş çalıştayına katılan paydaşların dağılımı Tablo 2’de belirtildi.

Tablo 2. Hemşirelik Bölümü Paydaş Çalıştayına Katılan Paydaşların Dağılımı (N=52)

Paydaş Grubu	n	%
Akademisyen Hemşireler	10	19
Yönetici Hemşireler	6	12
Sağlık Ekip Üyeleri ve Hemşireler	14	27
Hemşirelik Öğrencileri	12	23
Mesleki Dernekler ve Sivil Toplum Kuruluşları	10	19
Toplam	52	100

Kullanılan Yöntem: Paydaşların görüşleri, nitel ve nicel veri toplama yöntemleri ile karma model şeklinde alındı.

Nitel Veriler: Nitel veriler bir moderatör başkanlığında odak grup görüşmeleri yapılarak toplandı. Verilerin toplanması ve görüşmelerin sürdürülmesi sırasında çalıştay teması doğrultusunda hazırlanan yarı yapılandırılmış form kullanıldı. Odak grup görüşmelerinde katılımcıların çalıştay amacı kapsamında görüşlerini etkili bir biçimde tespit etmek, program çıktılarına katkı sağlayan deneyim, düşünce ve katkılar tartışıldı. Her bir oturum yaklaşık 60-120 dakika sürdü. Veri doyumu sağlandığı yerde görüşmeler sonlandırıldı. Gruplardaki katılımcı sayıları 6-14 kişi arasındaydı. Görüşmeler sırasında video kayıtlar alınarak sonrasında yazıya aktarıldı ve analizleri sırasında alt temalar oluşturuldu. Görüşmelerden elde edilen yanıtlar kodlama listesine göre moderatör ve sekreterler tarafından kodlandı ve ortak temalar oluşturularak son şekli verildi. Böylece anlamların geçerliliği güçlendirildi.

Nicel Veriler: ACU Hemşirelik Bölümü program çıktılarının değerlendirilmesi amacıyla öğretim üyeleri tarafından geliştirilen “Mezun Bir Hemşirenin Sahip Olması Gereken Yetkinlikler anketi” kullanıldı. Google anket yöntemi ile hazırlanan anket katılımcılara e-mail yöntemi ile gönderildi. Bu anket iki bölümden oluşmakta olup, ilk bölümde Paydaş

Çalıştayına katılım sağlayan paydaşların tanımlayıcı özellikleri yer alırken, ikinci bölümde 5’li likert değerlendirmeyi (5-Kesinlikle katılıyorum, 4-Katılıyorum, 3-Kararsızım, 2-Katılmıyorum, 1-Kesinlikle katılmıyorum) içeren anket maddeleri ve açıklama ve önerileri yer almaktadır. Anketler odak grup görüşmeleri sonrasında gönderildi ve bir hafta süre verilerek anketlerin doldurulması istendi. Anketi sonuçları sayı, yüzde ve ortalama değerler kullanılarak analiz edildi ve raporlandı.

2. ÇALIŞTAY RAPOR ÖZETİ

ACU Hemşirelik eğitim programı çıktılarının değerlendirilmesi ve yeniden düzenlenmesi kapsamında iç ve dış paydaşların görüşleri alındı. Paydaş grup oturumlarında yapılan görüşmeler “*Nitelikli Bir Hemşirenin Sahip Olması Gereken Genel Özellikler*”, “*Mezun Hemşirelerin Güçlü Yönleri*”, “*Mezun Hemşirelerin Geliştirilmesi Gereken Yönleri*” ve “*Birey, Aile ve Toplumun Sağlık Bakım Gereksinimlerinin Karşılanabilmesi İçin 21. Yüzyıl Hemşiresinde Bulunması Gereken Bilgi- Beceri ve Yetkinlikler*” olmak üzere dört ana tema altında toplandı. Alt kategoriler paydaş gruplarının deneyim ve özelliklerine göre değişiklik göstermektedir.

Grupların tümünde vurgulanan ve mezun bir hemşirede olması gereken temel özellikler; mesleki bilgi ve becerisi yeterli, etkili iletişim yöntemlerini kullanabilen, problem çözme, çatışma ve kriz yönetimi konusunda başarılı, eleştirel ve inovatif düşünen, bilişim hemşireliği alanında yeterli, kanıta dayalı uygulamaları kullanan, çağdaş hemşirelik rollerinin uygulama alanına yansıtabilen, özgüven sahibi, kendini ve mesleğini geliştirmeye istekli, mesleki örgütlenme konusunda duyarlı, toplumsal ve sosyal sorumluluk projelerinde aktif görev alan, yaşam boyu öğrenme becerisi olan, yabancı dil bilen hemşireler şeklinde belirtildi.

Nitel verilerin analizleri sonucunda grup moderatörlüğünü sürdüren öğretim üyeleri tarafından genel değerlendirme raporu yazıldı. Bu rapor kapsamında mevcut program çıktılarına yönelik öneriler ve Müfredat Eğitim Komisyonuna iletilmek istenen raporlar alındı. Tüm moderatörlerden alınan raporlar Müfredat Eğitim Komisyonu Toplantısında görüşe sunuldu. Paydaşlardan alınan nitel ve nicel görüşler doğrultusunda ACU Hemşirelik Bölümü program çıktıları Müfredat Eğitim komisyonu kararı sonucu yeniden düzenlendi (Tablo 3). Düzenlenmiş program çıktıları tüm paydaşların ulaşabileceği şekilde web sitesinde yayınlandı.

Tablo 3: Düzenlenen Hemşirelik Program Çıktıları

1. Mezun bir hemşire, değişen bilim, teknoloji ve sağlık gereksinimleri doğrultusunda mesleki temel kuramsal bilgi, tutum ve becerilere sahiptir.
2. Mezun bir hemşire, edindiği kuramsal bilgi ve becerileri kullanarak her ortamda birey, aile ve toplumu sağlık bakım gereksinimlerini bütüncül yaklaşımla kanıta dayalı olarak sistematik bir yolla karşılar.
3. Mezun bir hemşire edindiği bilgi ve becerileri kullanarak gerekli durumlarda problem çözme, çatışma ve kriz yönetimi yetkinliklerini gösterir.
4. Mezun bir hemşire, uygulamalarını yasal hak ve sorumluluklarının bilincinde sürdürür, mesleki gelişmelere duyarlı davranır.
5. Mezun bir hemşire, sağlık ekibi içinde özgüvenli ve etkin biçimde rol alarak, disiplin içi ve disiplinler arası takım çalışması yapar, mesleki otonomisini yansıtır ve etkili iletişim kurar.
6. Mezun bir hemşire, her bireyin değerini ve saygınlığını koruyarak, sağlığın korunması, geliştirilmesi, sürdürülmesi ve gerektiğinde düzeltilmesi ile ilgili hemşirelik bakımı hizmetini hasta güvenliği ilkeleri doğrultusunda kaliteli bir şekilde sunar.
7. Mezun bir hemşire, temel mesleki yetkinliklerini eğitim ve yönetim alanlarında kullanır.
8. Mezun bir hemşire, toplumsal sorumluluk bilinci ile mesleki ve sivil toplum örgütleri ile iş birliği yaparak yaşadığı sosyal çevre için proje ve etkinlikler düzenleyebilir ve bunları uygular.
9. Mezun bir hemşire, mesleki, toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere uygun hareket eder.
10. Mezun bir hemşire, araştırmalara katılabilir, bilimsel yayınları eleştirel olarak değerlendirebilir, uygulamaya yansıtır.
11. Mezun bir hemşire, hemşirelik uygulamalarını mesleki ilkeler çerçevesinde, kurumsal politikalar ile kalite ve süreç yönetimine uygun yürütür.
12. Mezun bir hemşire, yaşam boyu öğrenmenin önemini benimseyerek, bilimsel, teknolojik ve güncel uygulamaları izler, kendini ve çalışma arkadaşlarını geliştirir ve bakıma yansıtır.
13. Mezun bir hemşire, mesleki gelişmeleri takip edebilmek meslektaşları, hastaları ve toplum ile iletişim kurmak için İngilizceyi en az "Avrupa Dil portföyü B1 Genel Düzeyinde" kullanır.
14. Mezun bir hemşire, alanında bilgiye ulaşmak, yaygınlaştırmak, bakım uygulamalarında kullanmak için güncel bilişim ve iletişim teknolojilerini en az "Avrupa Bilgisayar Kullanma Lisansı Temel Düzeyinde" etkin biçimde kullanır.

3. NİCEL VERİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Paydaş Çalıştayı kapsamında, Mezun Bir Hemşirenin Sahip Olması Gereken Yetkinlikler anketine 48 kişi katıldı. Ankete katılım oranı %92'dir.

Paydaşların program çıktılarına yönelik vermiş olduğu puanların ortalamaları Tablo 4'te sunuldu. Verilerin değerlendirilmesi sonucunda toplam puan ortalamasının 4,35 (%87) olduğu, en yüksek puan ortalamasının 4,54 (%90,8) ile "Mezun bir hemşire, alanı ile ilgili çalışmalarda toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere uygun hareket eder." maddesi olduğu, en düşük puan ortalamasının 3,93 (%78,6) ile "Mezun bir hemşire, mesleki gelişmeleri takip edebilmek meslektaşları, hastaları ve toplum ile iletişim kurmak için İngilizceyi en az "Avrupa Dil portföyü B1 Genel Düzeyinde" kullanır." maddesi olduğu belirlendi.

Tablo 4. Paydaşların Yürürlükteki Program Çıktılarına Yönelik Görüşlerinin Puan Ortalamaları

Program Çıktıları	Ortalama puan	Puan ort. üzerinden %
1. Mezun bir hemşire, değişen bilim, teknoloji ve sağlık gereksinimleri doğrultusunda mesleki temel kuramsal bilgi, tutum ve becerilere sahiptir.	4,33	86,6
2. Mezun bir hemşire, birey, aile ve toplumun sağlık bakım gereksinimlerini bütüncül yaklaşımla karşılamak için; temel düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanır.	4,5	90
3. Mezun bir hemşire, edindiği bilgi ve becerileri kullanarak her ortamda birey, aile ve toplumu ilgilendiren sorunlara ilişkin verileri toplar, sorunları tanımlayabilir, kanıta dayalı bakım planlar, uygular ve gerekli kayıtları tutar.	4,41	88,2
4. Mezun bir hemşire, mesleği ile ilgili bilgileri eleştirel bir gözle değerlendirir, uygulamalarını yasal düzenlemelere uygun olarak yürütür.	4,41	88,2
5. Mezun bir hemşire, sağlık ekibi içinde yeterli ve etkin biçimde rol alarak, disiplin içi ve disiplinler arası takım çalışması yapar, etkili iletişim kurar.	4,47	89,4
6. Mezun bir hemşire, her bireyin değerini ve saygınlığını koruyarak, sağlığın korunması, geliştirilmesi, sürdürülmesi ve gerektiğinde düzeltilmesi ile ilgili hemşirelik bakımı hizmetini sunar.	4,47	89,4
7. Mezun bir hemşire, hemşirelik ve temel sağlık bilimleri alanında kuramsal ve uygulamalı bilgi/becerileri bakım, eğitim ve yönetim alanlarında kullanır.	4,33	86,6
8. Mezun bir hemşire, toplumsal sorumluluk bilinci ile yaşadığı sosyal çevre için proje ve etkinlikler düzenleyebilir ve bunları uygular.	4,22	84,4
9. Mezun bir hemşire, alanı ile ilgili çalışmalarda toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere uygun hareket eder.	4,54	90,8

10. Mezun bir hemşire, araştırmalara katılabilir, sonuçlarını eleştirel olarak değerlendirebilir, uygulamaya yansıtır.	4,29	85,8
11. Mezun bir hemşire, hemşirelik uygulamalarını mesleki ilkeler çerçevesinde kalite yönetimi ve süreçlerine uygun sürdürür.	4,5	90
12. Mezun bir hemşire, yaşam boyu öğrenmenin önemini benimseyerek, bilimsel, teknolojik ve güncel uygulamaları izler, kendini ve çalışma arkadaşlarını geliştirir.	4,43	88,6
13. Mezun bir hemşire, mesleki gelişmeleri takip edebilmek meslektaşları, hastaları ve toplum ile iletişim kurmak için İngilizceyi en az "Avrupa Dil portföyü B1 Genel Düzeyinde" kullanır.	3,93	78,6
14. Mezun bir hemşire, alanında bilgiye ulaşmak, yaygınlaştırmak için güncel bilişim ve iletişim teknolojilerini en az “Avrupa Bilgisayar Kullanma Lisansı Temel Düzeyinde” etkin biçimde kullanır.	4,2	84
Toplam	4,35	87

4. NİTEL VERİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bu bölümde paydaş grup oturumlarının program çıktıları üzerine görüş ve önerileri sunuldu. Aşağıda paydaş gruplarına göre ele alınan alt temalar ve değerlendirme raporları bulunmaktadır.

4.1. Akademisyen Hemşireler
Nitel Görüşlere İlişkin Genel Değerlendirme Raporu:
Akademisyen hemşireler ile yapılan görüşmeler dört ana ve dokuz alt kategori altında toplandı. Dört ana temadan biri olan “genel özelliklerin belirlenmesi” kapsamında; çok fazla sayıda hemşirelikte lisans programlarının açılması ve bazı üniversitelerde yeterli alt yapı bulunmaması nedeniyle hemşirelik eğitiminde hem niteliksel hem niceliksel sorunların ortaya çıktığı belirtildi. Bu bağlamda lisans program yeterliliklerinin önemine vurgu yapıldı. Ayrıca etkin öğrenim çevresinin oluşturulması amacıyla; farklı bölüm öğrencileri ile ortak çalışma planları ve öğrencilere verilen eğitimler yanı sıra bilgiye ulaşma konusunda yol gösterici olunması gerekliliği tartışıldı. İkinci tema “güçlü yönler” idi. Bu bağlamda yeni mezun hemşirelerin güçlü yönlerinin; Bilinçli tercih, kariyer planlama, Teknoloji kullanımı, Birçok farklı uygulama deneyimleri ile mezun olmak ve Bilgi ve becerilerinin yüksek olması olduğu saptandı. Üçüncü tema “geliştirilmesi gereken yönler” idi. Mezuniyet yeterliliklerinin değerlendirilmesinde güncel yaklaşımların yetersiz olduğu tartışıldı. Son tema “geleceğin hemşiresi” olarak belirlendi. Bu bağlamda “Öğretimde Yeni model arayışı: Meslekler arası öğretim” alt tema kategorisi olarak öne çıktı. Sağlık bakımında lider hemşireler yetiştirilmek üzere meslekler arası eğitim ve etkileşimin önemi ortaya kondu. Ana temalar ve alt temalar aşağıdaki verilmiştir.
1. TEMA: GENEL ÖZELLİKLERİN BELİRLENMESİ
1.1. Lisans Programlarının yeterliliği
1.2. Etkin Öğrenim Çevresi
1.3. Öğretim Elemanlarının Yeterliliği
1.4. Hastane Okul İş Birliği
2. TEMA GÜÇLÜ YÖNLER
2.1. Yeni Mezun Hemşirelerin Güçlü Yönleri
2.2. Yeni Mezun Hemşirelerin Güçlendirilmesinde Yol Haritaları
3. TEMA: GELİŞTİRİLMESİ GEREKEN YÖNLER
3.1. Mezuniyet yeterliliklerinin değerlendirilmesi
3.2. Yeni mezun hemşirelerin geliştirilmesinde kuşak farklılıklarının olumlu/olumsuz yanları
4. TEMA: GELECEĞİN HEMŞİRESİ
4.1. Öğretimde Yeni model arayışı: Meslekler arası öğretim

4.2. Hemşirelik Öğrencileri

Nitel Görüşlere İlişkin Genel Değerlendirme Raporu:

Hemşirelik öğrencileri ile yapılan görüşme dört ana tema altında toplandı. Alt temalar ise öğrenci görüşleri doğrultusunda oluşturuldu. Dört ana temadan ilki olan, “bir hemşirede olması gereken genel özellikler” temasında ön

plana çıkan; profesyonel teorik bilgiye sahip olma, araştırmacı, yeniliklere uyum sağlayabilmedir. İkinci ana tema “ bir hemşirenin güçlü yönlerinde” ise; klinikte çalışan hemşirelerin güçlü yönleri olarak deneyimli, özgüvenli, problem çözme becerisine sahip olan ve ekip ile iletişimi güçlü olan yanları dikkat çekti. Yeni mezun hemşirelerin ise güçlü yönleri olarak, meslekte yeni olmasının getirdiği istek heyecan ve heves klinik çalışmalarına olumlu olarak yansıdığı belirtilmiş ayrıca kanıta dayalı uygulama yapan, araştırmacı, örgütlenmeye önem veren ve meslek bilinci yüksek bireyler oldukları ifade edildi. Ancak hemşireler arasındaki bireysel ve kurum farklılıkları nedeniyle bazı güçlü yönler ve üçüncü ana tema olan geliştirilmesi gereken yönler, öğrenciler tarafından ortak olarak belirtildi ve aynı ifadeler yer aldı. Örneğin güçlü yönler arasında özel hastanelerde çalışan hemşirelerde iletişim becerisi yüksek olması yer alırken, devlet hastanesinde çalışan hemşirelerde iletişim becerisi geliştirilmesi gereken yön olarak ifade edildi. Dördüncü ana tema olan “Geleceğin hemşiresinde olması gereken özellikler” konusunda alt temalar, hemşirelerin güçlü yönleri ile benzerlik göstermekte olup yabancı dil bilme ve politikada temsiliyet dikkat çekmektedir. Ana temalar ve alt temalar aşağıdaki verilmiştir.

1. TEMA: GENEL ÖZELLİKLERİN BELİRLENMESİ

- 1.1. Profesyonel bilgiye sahip olma
- 1.2. Araştırmacı olma
- 1.3. Yeniliklere uyum sağlama
- 1.4. Teknolojik yeterliliğe sahip olma
- 1.5. Yasal haklarını bilme
- 1.6. Kanıta dayalı bakım sunma
- 1.7. Etkili iletişim kurma
- 1.8. Güvenilir olma
- 1.9. Etik ilkelere duyarlı olma
- 1.10. Problem çözme becerisinin yüksek olması

2. TEMA: GÜÇLÜ YÖNLER

- 2.1. Meslek bilincinin olması
- 2.2. Bilgi aktarmada yeterlilik
- 2.3. Etkili iletişim kurması
- 2.4. Alanında uzman olması
- 2.5. Hayat boyu öğrenmeye açık olması
- 2.6. Ekip çalışmasına uyum sağlaması
- 2.7. Kanıta dayalı uygulama yapması
- 2.8. Klinik beceriye sahip olması
- 2.9. Meslekte yeni olması (heyecan-istek-heves)
- 2.10. Organizasyon yeteneğinin olması
- 2.11. Özgüvenli olması
- 2.12. Sorumluluk bilinci olması
- 2.13. Hasta haklarını savunucu olması
- 2.14. Örgütlenme bilinci yüksek olması
- 2.15. Liderlik yapabilmesi

3. TEMA: GELİŞTİRİLMESİ GEREKEN YÖNLER

- 3.1. Mesleki örgütlenmede yer alma
- 3.2. Hasta merkezli bakım
- 3.3. Uyum sağlama yeteneği
- 3.4. Değişim ajanı olma
- 3.5. Stresle baş etme
- 3.6. Kendine güvenme
- 3.7. İş doyumu
- 3.8. Meslek algısı
- 3.9. Yenilikleri takip etme
- 3.10. Özlük haklarını savunma
- 3.11. Öğrenci hemşire etkileşimi güçlendirme
- 3.12. Yaşam boyu öğrenme
- 3.13. Zaman yönetimi
- 3.14. Motivasyon

4 TEMA: GELECEĞİN HEMŞİRESİ

- 4.1. Bakım odaklı olma
- 4.2. Eleştirel düşünme
- 4.3. İnterdisipliner çalışma
- 4.4. Teknoloji kullanımı
- 4.5. Örgütlenme ve meslek bilinci
- 4.6. Kendini geliştiren yenileyen
- 4.7. Mesleki imajı güçlendiren
- 4.8. Kriz yönetiminde yetkin
- 4.9. İletişimi güçlü
- 4.10. Liderlik becerisi yüksek
- 4.11. Lisansüstü eğitimi olan
- 4.12. Politikada yer alma
- 4.13. Akademik alanda yetkin
- 4.14. Farkındalığı yüksek
- 4.15. Değişime açık olma/Yenilikçi
- 4.16. Yeni bakım modelleri geliştiren
- 4.17. Yabancı dil bilen

4.3. Mesleki Dernekler ve Sivil Toplum Kuruluşları**Nitel Görüşlere İlişkin Genel Değerlendirme Raporu:**

Sivil toplum örgütleri ve mesleki dernek temsilcilerinin nitelikli bir hemşireden beklentileri grup genelinde örtüşmekte idi. Katılımcılar, mesleki bilgi ve becerisi yeterli, kendini ve mesleğini geliştirmeye duyarlı; özgüven sahibi, hastanın

bakımında inisiyatif kullanabilen ve mesleki otonomisini yüksek; hasta ve ailesine bütüncü bir bakış açısıyla, yargılamadan ve özel olduğunu hissettirecek şekilde bakım veren; hasta, ailesi ve ekip üyeleriyle etkin iletişim kurabilen, problem çözme, çatışma ve kriz yönetimi konusunda başarılı; mesleki bilinci gelişmiş, mesleğini ve toplum sağlığını ilgilendiren konulara duyarlı, gelişmeleri izleyen ve gerekli durumda mesleği ve hastaları için savunucu rolünü etkin şekilde kullanabilen; teknolojik gelişmeleri izleyen, bakıma yansıtabilen, bilişim konusunda yetkin; hasta ve ailesinin eğitimi konusunda sorumluluk üstlenen ve farklı eğitim teknikleri ve teknolojilerini kullanabilen; yabancı dili etkin şekilde kullanabilen, bilimsel araştırmalarda aktif rol alan, sonuçlarını bakıma yansıtabilen ve kanıta dayalı uygulama konusunda istekli/donanımlı hemşireleri “nitelikli hemşireler” olarak tarif ettiler.

Günümüzde yeni mezun hemşirelerin, mesleki bilincinin, teknolojik gelişmeleri takip etme ve uygulama, kariyer planlama konusunda geçmiş dönem hemşire profiline göre daha başarılı, yabancı dil yetkinliklerinin yüksek olduğu, sürekli gelişim, alanında uzmanlaşma, toplumsal duyarlılıklarının yüksek olduğu, mesleki örgütlenme, bilimsel araştırma ve kanıta dayalı uygulamalara istekli, bu konuda aktif olduklarını ve bunların yeni mezunların güçlü yönü olduğunu ifade ettiler. Ancak diğer taraftan yeni mezunların özgüven gelişimi, inisiyatif kullanma, esnek ve ağır çalışma koşullarına uyum sağlayabilme, gerçeklik şoku ile yüzleşme, çatışma ve kriz yönetimi konularında desteklenmeleri gerektiğini belirttiler.

Katılımcılar nitelikli ve günümüz gereksinimlerine uygun hemşire yetiştirebilmek üzere; hemşirelik eğitiminin yurt genelinde standardizasyonunun olması, klinik alanlarda bilgi kadar beceri yetkinliklerini geliştirecek organizasyonun sağlanması, bu amaçla okul ve klinik uygulama alanları arasında güçlü bir işbirliği ve entegrasyon olması, öğrencilerin özgüven ve mesleki bilincin gelişimi için öğrencilikten başlayarak bilimsel etkinlik ve organizasyonlarda görev alma konusunda desteklenmeleri, bakım kalitesinin yükseltilmesi, problem çözme ve kriz yönetimi konularında en erken dönemde sorumluluk üstlenmelerinin sağlanması gerektiğini ifade ettiler. Ana temalar ve alt temalar aşağıdaki verilmiştir.

1. TEMA: GENEL ÖZELLİKLERİN BELİRLENMESİ

- 1.1. İletişim Becerisi ve Empati Yapabilmesi
- 1.2. Çatışma ve Kriz Yönetimi
- 1.3. Teknolojik ve Güncel Gelişmelerin Mesleğe Entegrasyonu
- 1.4. Özgüven Sahibi Olma, İnisiyatif Kullanma ve Kendini İyi İfade Etme
- 1.6. Alanında Uzmanlaşma ve Kendini Geliştirme.
- 1.7. Araştırma Yapma ve Sonuçlarını Uygulamaya Yansıtma
- 1.8. Mesleki Örgütlenme ve Profesyonel Kimlik Kazanımı
- 1.9. Yönetimsel Becerilerin Gelişimi
- 1.10. Hasta ve Ailesinin Desteklenmesi
- 1.11. Tanı ve Tedavi Süreçlerine Hakim Olma
- 1.12. Bakımın Devredilmesi
- 1.13. Mesleğini ve Toplum Sağlığını İlgilendiren Konuları, Olayları, Sağlık Politikalarını Takip Etme ve Sorgulayıcı Olma
- 1.14. Bilgili ve Donanımlı Olma
- 1.15. Ulusal Yeterlilikler Çerçevesindeki Yetkinliklere Sahip Olma
- 1.16. Holistik Bakım

2. TEMA: GÜÇLÜ YÖNLER

- 2.1. Yaşam Boyu Öğrenmeye İstekli Olma
- 2.2. Kişisel Gelişim, Bilimsel Araştırma Yapma ve Kariyer Planlama
- 2.3. Toplumsal Duyarlılık
- 2.4. Meslek Bilincinin Gelişimi
- 2.5. Yabancı Dil Gelişimi
- 2.6. Teknolojik Gelişmelere ve Güncel Değişimlere Uyum Sağlama
- 2.7. Kendine Güvenme ve Otonomi sahibi Olma
- 2.8. Kanıta Dayalı Uygulama Yapabilme
- 2.9. İletişim Becerisi
- 2.10. Mezuniyet Sonrası Eğitime (Uzmanlaşmaya) İstek

3. TEMA: GELİŞTİRİLMESİ GEREKEN YÖNLER

- 3.1. Öz güven Gelişimi
- 3.2. Gerçeklik Şoku/Korkusu
- 3.3. Çalışma Koşullarında Esneklik Gösterebilme
- 3.4. Sorun Çözme ve Kriz Yönetimi

4. TEMA: GELECEĞİN HEMŞİRESİ

- 4.1. Hemşirelik Eğitiminde Üniversiteler Arası Standardizasyon Sağlanması
- 4.2. Hemşirelik Eğitiminin HUÇEP Kriterlerine Uygun Olması
- 4.3. Klinik Uygulama Alanlarında Öğrencilerin Becerilerinin Artırılması
- 4.4. Hemşirelik Eğitim Müfredatının ve Eğitim Yöntemlerinin Güncel İhtiyaçlara Göre Revize Edilmesi
- 4.5. Hemşirelik Eğitimde Öz güven Kazanmalarının Desteklenmesi
- 4.6. Yabancı Dil Gelişiminin Desteklenmesi
- 4.7. Toplumsal Duyarlılık ve Sosyal Sorumluluk Projelerine Katılımlarının Artırılması
- 4.8. Eğitim ve Uygulama Alanları Arasında Güçlü Entegrasyon/İşbirliği
- 4.9. Öğrencilikten Başlayarak, Eğitim Ve Bilimsel Etkinliklerde Aktif Görev Almalarının Sağlanması
- 4.10. Sorun Çözme, Değişim Yönetimi, Kriz Yönetimi Konularında Desteklemek Ve Bu Konularda Aktif Sorumluluk Almalarının Sağlanması

4.4. Sağlık Ekip Üyeleri**Nitel Görüşlere İlişkin Genel Değerlendirme Raporu:**

Sağlık ekip üyeleri ile yapılan toplantıda ağırlıklı olarak hemşirenin ekip içindeki yeri, çerçevesi ve yeterlikleri konuşulmuştur. Hemşirenin ekip dinamiği içindeki rollerini yerine getirme ve sahip çıkması için geliştirmesi gereken yanları da diğer alt konular olarak belirlenmiştir. Mesleki eğitim çerçevesinde ve mezuniyet sonrasında bu yönlerin geliştirilmesi için fazla öneri belirtilmemekle beraber kişisel çabanın önemine vurgu yapılmıştır. Ana temalar ve alt temalar aşağıdaki verilmiştir.

TEMA 1: GENEL ÖZELLİKLERİN BELİRLENMESİ

- 1.1. Vaka hemşireliği- hasta merkezli bakım

1.2. İlaç uygulamalarında hasta güvenliği

1.3. Hemşirelikte uzmanlaşma

1.4 Eleştirel düşünme

1.5. Yabancı dil bilgisi

1.6. İletişim becerileri

1.7. Mesleki özgüven

1.8. Kanıt temelli bakım

1.9. Hemşireliğin araştırmacı yönü

TEMA 2: GÜÇLÜ YÖNLER

2.1. Sosyal ve mesleki özgüven

2.2. İletişim becerileri

2.3. Teknoloji kullanımı

2.4. Araştırmacı ve eleştirel düşünme beceri

TEMA 3: GELİŞTİRİLMESİ GEREKEN YÖNLER

3.1. Kurumsal ve mesleki aidiyet

3.2. Organizasyon becerileri

3.3. Hemşirelikte uzmanlaşma

3.4. Empati ve duyuşsal alan gelişimi

3.5. Kişilerarası ilişkilerin yönetimi

TEMA 4: GELECEĞİN HEMŞİRESİ

4.1. Kadın egemen meslek kimliğinden sıyrılma

4.2. Teknoloji kullanımı

4.3. İlaç uygulamalarında hasta güvenliği

4.4. Hemşirelikte uzmanlaşma

4.5. Hasta merkezli bakım

4.6. Hemşirelik eğitiminde standardizasyon

4.7. Yabancı dil bilgisi

4.8. Kanun koyucular önünde mesleğin savunulması

4.9. Hemşirenin eğitici rolü

4.10. Lisansüstü eğitim öncesinde klinik tecrübe

4.11 Doğal ve insan eli ile yapılan afetlere mesleki hazırlık

4.12. Kanıt temelli bakım ve araştırmacı kimlik

4.5. Yönetici Hemşireler

Nitel Görüşlere İlişkin Genel Değerlendirme Raporu:

Nitelikli bir hemşirenin sahip olması gereken genel özellikleri içeren birinci temada katılımcılar; iletişim, empati ve iyi dinleyici olma gibi özelliklerden öte, hemşirenin kendisini tanıması, mesleğini tanıması, rol ve sorumlulukların, mesleğin

güçlüklerinin bilincinde olması gibi özelliklere değinmiştir. Ayrıca iç motivasyona sahip olmak, güçlü ve dayanıklı olmak, insana duyarlı olmak ve mesleğini sevmek gibi önemli özelliklere yer verilmiştir.

Mevcut çalışan yeni mezun hemşirelerin güçlü yönlerini içeren ikinci temada (Bilişsel-Duyuşsal-Psikomotor); güçlü, dayanıklı, uyumlu olmak, cesur olmak, eğitilmiş, özgüvenli, yeni teknoloji ve uygulamalarda daha istekli olma gibi özelliklere değinilmiştir.

Mevcut çalışan yeni mezun hemşirelerin geliştirilmesi gereken yönlerini içeren üçüncü temada; kırılgan olmak ve dayanıklılığın düşük olması, ilişki yönetimi, kendini ifade etme becerisi, mesleki eğitimde ilgi ve yetenek alanlarına göre yönlendirme ve kariyer/mesleki yolcuğun planlanması konusunda görüşler belirtilmiştir.

Birey, aile ve toplumun sağlık bakım gereksinimlerinin karşılanabilmesi için 21. yüzyıl hemşiresinde bulunması gereken bilgi- beceri ve yetkinlikleri içeren dördüncü temada katılımcılar geleceğin hemşiresinin; bilgiyi uygulamaya dönüştüren, iç motivasyona sahip, karar verme becerisine sahip, çevik, dünya vatandaşı olan, iletişim becerisi yüksek, güçlü bir duruş sergileyen olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Önceden belirlenen dört temanın dışında katılımcılar sağlık kurumlarının yeni mezun hemşireler ile ilgili sağlaması gereken çalışma ortamına (yeni tema) değinmiş olup bu kapsamda; yeni mezun hemşireler için rol model olma, rehber olma, bilgi, beceri, davranışsal anlamda iyi bir koçluk ve mentörlük alma, oryantasyon sürecinin olması, kurum yöneticilerinin liderlik rollerini sergilemesi, çalışanları iyi tanınması, motivasyon kaynaklarını kullanması gibi uygulamalara değinmiştir. Ana temalar ve alt temalar aşağıdaki verilmiştir.

TEMA 1: GENEL ÖZELLİKLERİN BELİRLENMESİ

- 1.1. İyi bir dinleyici olmak
- 1.2. Olayları iyi analiz edebilmek
- 1.3. Etrafında olan olaylara karşı duyarlı ve geniş bakış açısına sahip olmak
- 1.4. Empati yapabilme becerisine sahip olmak
- 1.5. Teorik bilgiyi uygulamaya dönüştürebilmek
- 1.6. Özverili ve kaliteli hemşirelik hizmeti sunmak
- 1.7. Hemşireliği tanımak, hemşirelik mesleğini tanımak
- 1.8. Hemşireliği bilmek, meslek nedir bilmek, mesleğin gerekliliklerini, mesleki koşulları bilmek
- 1.9. İçsel motivasyona sahip olmak
- 1.10. Karşılaşılan zorluklara karşı güçlü olmak
- 1.11. Rol model olmak
- 1.12. Değişimi yönetmek (doğru uygulamaları bilmek ve uygulamak)
- 1.13. Mesleki duruşa sahip olmak ve devam ettirmek.
- 1.14. Hemşirelikle ilgili yasa ve yönetmeliklerin mesleğe getirdiği sorumluluklar ve yetkileri bilmek ve uygulamak.
- 1.15. Hemşirelik mesleğinin sahip olduğu hakları, mesleğin getirdiği rol ve sorumlulukları bilmek.
- 1.16. İnsana Duyarlı Olmak
- 1.17. Kendini Tanımak
- 1.18. Mesleğini Sevmek

TEMA 2: GÜÇLÜ YÖNLER

- 2.1. Güçlü ve dayanıklı olmak
- 2.2. Uyum sağlamak

- 2.3. Karar almak ve risklerini almada cesur olmak
- 2.4. Ön cephede olmak konusunda istekli ve cesur olmak
- 2.5. Kriz durumunda gücümüzü göstermek
- 2.6. Eğitimli olmak
- 2.7. Özgüvenli olmak
- 2.8. Yeni teknoloji ve yeni uygulamalarda daha istekli, daha gönüllü, daha cesaretli olmak
- 2.9. Neden sonuç ilişkilerini analiz edebilmek

TEMA 3: GELİŞTİRİLMESİ GEREKEN YÖNLER

- 3.1. Kırılgan olmak
- 3.2. Çabuk vazgeçmek ve tükenmek, dayanıklılığın düşük olması
- 3.3. İnsan ilişkilerini yönetememek (hastalar, hekimler)
- 3.4. Kendini ifade etme becerisi (Genç ve tecrübesiz olarak kendilerini ifade güçleri yetersiz ve bu savunmaya dönüşüyor. Savunma olunca geçimsiz oluyor)
- 3.5. Mesleki eğitimde öğrencilerin ilgi ve yetenek alanlarına göre yönlendirilmesi
- 3.6. Eğitim sürecinde kariyer/mesleki yolculuğun planlanması

TEMA 4: GELECEĞİN HEMŞİRESİ

- 4.1. Bilgiyi uygulamaya dönüştürme
- 4.2. İç motivasyona sahip olmak
- 4.3. Hızlı karar vermek
- 4.4. Büyük resmi görmek
- 4.5. Çevik olmak (dayanıklılık, hızlı karar vermek, esneklik)
- 4.6. Sadece iyi bir hemşire değil aynı zamanda iyi bir dünya vatandaşı olmalı (dünyanın genel gidişatını bilen, sosyoekonomik durumunu, sosyopolitik durumunu bilen dünya vatandaşı olmalı)
- 4.7. Birlik olmak (Örgütlenme)
- 4.8. Kendini ifade etmek
- 4.9. Dışa açık olmak
- 4.10. Güçlü duruş sergilemek
- 4.11. Güçlü iletişime sahip olmak, empati yapabilmek
- 4.12. Hızlı ve doğru karar verebilen
- 4.13. Teorik bilgisini sahadaki uygulamaya katabilecek
- 4.14. Özgüveni yüksek

TEMA 5: KURUMLARIN YENİ MEZUN HEMŞİRELER İÇİN ROL VE SORUMLULUKLARI

- 5.1. Yeni başlayan hemşire için rehber olması
- 5.2. Rol model alacağı hemşirelerin olması
- 5.3. Destek almaları
- 5.4. Kendilerini yalnız hissetmemeleri
- 5.5. Bilgi, beceri, davranışsal anlamda iyi bir koçluk ve mentörlük almaları
- 5.6. Deneyimli deneyimsiz eşleştirmesi yapılması
- 5.7. Oryantasyon programları olması

- 5.8. Oryantasyonlarından sorumlu bir kişinin olması
- 5.9. Sistemdeki liderlerin yönlendirmeleri ile hemşirelerin mesleği sevmeleri ve mesleğe devam etmeleri.
- 5.10. Yöneticiler ve liderlerin rol model olması ve uygun liderlik yaklaşımı ile hemşirelerin kalıcılıklarını sağlaması.
- 5.11. Liderlerin çalışanları takdir etmesi, cesaretlendirmesi, prezante etmesi, başarıları duyurması, bu sayede bilgi, beceri ve davranışların pekişmesi
- 5.12. Hemşirelere koçluk, mentörlük yapılması
- 5.13. Motivasyon kaynaklarını bilmek ve kullanmak
- 5.14. Çalışanları iyi tanımak
- 5.15. Orta düzey yöneticilerin ve liderlerin çalışanları iyi tanınması, değerlendirmesi
- 5.16. Sadece iş değil sosyal motivasyonu artırması için grup toplantıları, tanışma toplantıları, motivasyon toplantıları düzenlenmesi

ACU HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ PAYDAŞ ÇALIŞTAY RAPORU